

30 september 2022

BULLETIN

VOLKSGEZONDHEID | SANTÉ PUBLIQUE

Kort overzicht van de Belgische cijfers m.b.t. COVID-19 en apenpokken

A. INFORMATIE OVER COVID-19

De ziekenhuisopnames nemen versneld toe, waarmee de voorspelde herfstgolf duidelijk is ingezet. Zoals verwacht zien we een duidelijke toename in de bezetting van de algemene ziekenhuisbedden, terwijl de belasting op intensieve zorgen voorlopig laag blijft. Het is belangrijk dat mensen van boven de 50 jaar en mensen met onderliggende aandoeningen tijdig hun COVID-vaccin nemen. Binnenkort zal eveneens de vaccinatiecampagne tegen de griep starten. Als u tot een risicogroep behoort, is het aan te raden om u ook te laten vaccineren tegen de griep. Het coronavirus en griepvirus zijn immers verschillende virussen en vaccinatie tegen zowel COVID als griep zijn belangrijk. We verwachten dat deze winter ook het griepvirus volop zal circuleren.

Prof. Dr. Steven Van Gucht

1. Aantal COVID-19-gevallen, ziekenhuisopnames en overlijdens (week van 20 tot 26/9/22)

De 14-daagse-incidentie van het aantal gevallen bedraagt nu 267/100.000 inwoners.

De 7-daagse-incidentie van het aantal ziekenhuisopnames bedraagt 4,2/100.000 inwoners.

+ 27%

Nieuwe gevallen

+ 42%

Nieuwe ziekenhuisopnames

- **Het aantal gerapporteerde nieuwe gevallen** is verder toegenomen (+ 27%) ten opzichte van de voorgaande periode van 7 dagen. Het reproductiegetal R_t bleef ook toenemen en ligt nog steeds boven 1 (1,164).
- **Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames** is toegenomen (+42%) in de week van 23 tot 29 september, tegenover de voorgaande periode van 7 dagen. Het aantal bezette bedden op **intensieve zorgen** (-2%) bleef stabiel.
- **De COVID-19 mortaliteit** is nog gedaald. De gerapporteerde sterfgevallen vonden voornamelijk in het ziekenhuis plaats. Week 36 vertoonde geen oversterfte in de algemene bevolking.
- **Surveillance door huisartsen:** Het gemiddelde aantal dagelijkse contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is toegenomen (36 contacten per 100 000 inwoners per dag, in vergelijking met 27 contacten in de week daarvoor). De incidentie van raadplegingen bij de huisarts voor griepachtige klachten is ook gestegen, met 143 consulten per 100 000 inwoners per week.
- **Surveillance in woonzorgcentra:** de epidemiologische situatie vertoont een stijging van het aantal nieuwe gevallen en het aantal nieuwe ziekenhuisopnames onder WZC-bewoners. Het aantal nieuwe gevallen onder personeelsleden en het aantal clusters zijn gestabiliseerd.

- **Afvalwatersurveillance:** de virale ladingen in het afvalwater blijven toenemen in de drie deelstaten, maar ze blijven op een relatief laag niveau
- In de afgelopen 2 weken (van 12 tot 25 september 2022) vertegenwoordigden Omikron-varianten BA.2 1,44%, BA.4 4,33%, en **BA.5 92,37%**.

Bron: Sciensano

2. Testen en positiviteitsratio (week van 20 tot 26/9/22)

Het aantal uitgevoerde testen is blijven stijgen, met een gemiddelde van 12.185 testen per dag. De positiviteitsratio is ook licht gestegen (20,9%).

3. Herfstbooster tegen COVID-19

Volgens wetenschappelijke modellen wordt tegen half oktober een nieuwe COVID-19-golf verwacht. De mogelijke gevolgen hiervan, namelijk meer besmettingen, ziektes, hospitalisaties en een nog hogere druk op de gezondheidszorg, kunnen ingedijkt worden indien een voldoende grote groep mensen zich laat vaccineren.

Zoals ook de Hoge Gezondheidsraad concludeerde, is het vooral voor de 50plussers, zorgpersoneel en mensen met een verminderde immuniteit belangrijk dat ze een herfstvaccin krijgen, voordat deze nieuwe golf zich aandient.

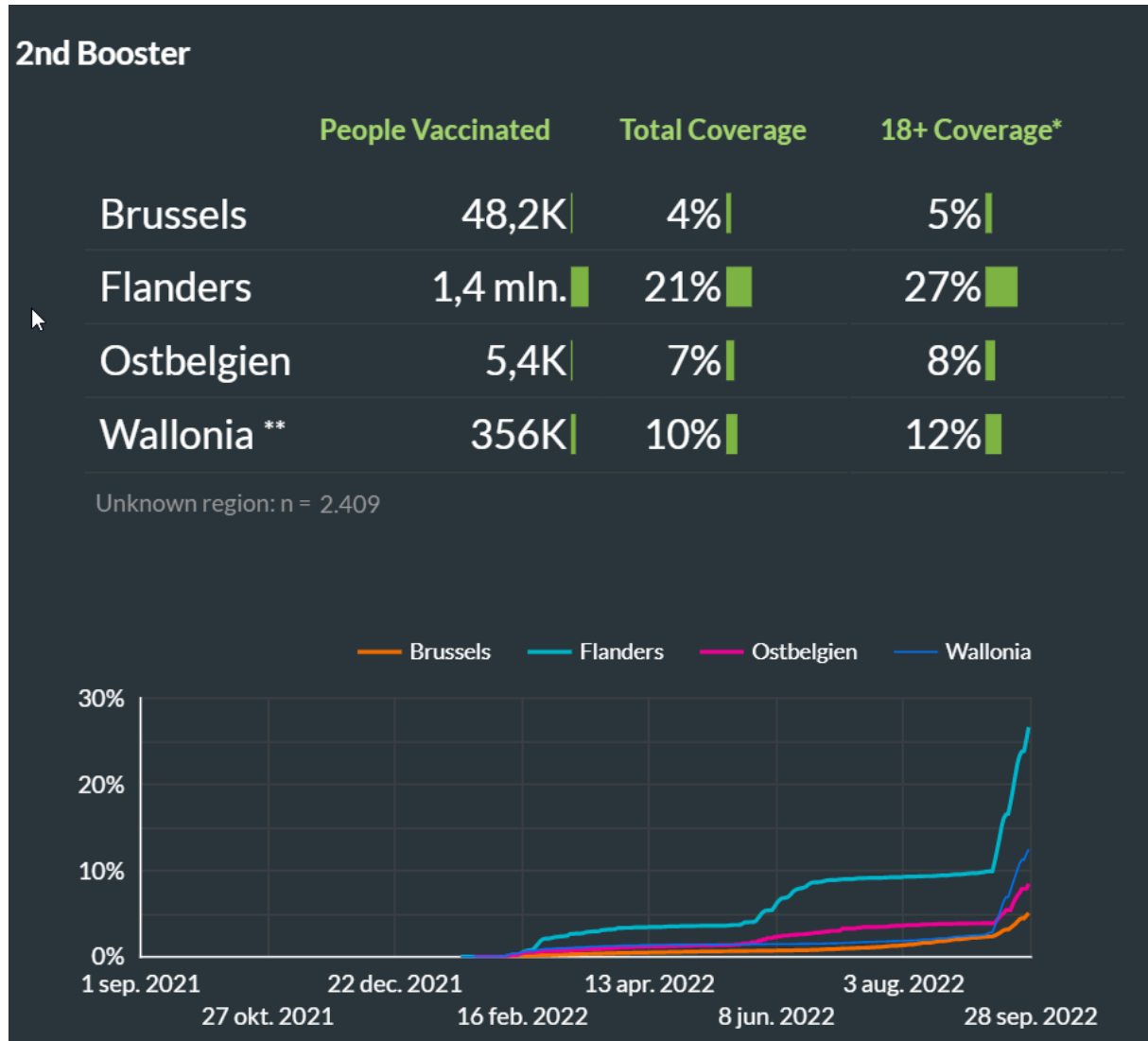
Ook alle andere volwassenen hebben de kans om een herfstvaccinatie te gaan halen.

Meer details vindt u in het wekelijkse rapport van Sciensano, dat elke vrijdagmorgen wordt gepubliceerd [COVID-19 - Epidemiologische situatie | Coronavirus Covid-19 \(sciensano.be\)](https://sciensano.be) en het Dashboard: <https://datastudio.google.com/embed/reporting/c14a5cfc-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/ZwmOB>

Stand van zaken van de herfstvaccinatie

Sinds de opstart van de herfstcampagne (12/9) ontvingen ongeveer 1.208.000 inwoners van ons land een 2e booster met een aangepast vaccin. In totaal hebben op 27 september ruim 1.850.000 miljoen personen een 2^e booster gekregen. Dit komt neer op 16% van de volwassen Belgische bevolking. Het verschil in vaccinatiegraad in Vlaanderen en de rest van het land (Figuur 1) kan deels worden verklaard doordat Vlaanderen reeds voor de zomer er voor koos om de meest kwetsbaren (80-plussers en bewoners woonzorgcentra) actief uit te nodigen voor een 2e booster.

Figuur 1 : Vaccinatiegraad voor de 2^e booster per deelstaat

Alternatieven voor boostervaccinatie bij ernstige allergie of nevenwerking in de maak

Er is zelden tot nooit een medische reden om je niet te laten (booster)vaccineren tegen COVID-19. Het risico op een ernstige nevenwerking na vaccinatie is immers vele malen kleiner dan het risico op ernstige complicaties bij een besmetting met COVID-19, zo blijkt uit de uitgebreide wereldwijde ervaring met deze vaccins.

Alleen bij zeldzame bewezen allergie voor polyethyleenglycol (PEG), polysorbaat of andere bestanddelen van de coronavaccins, wordt best de behandelende arts geraadpleegd. Dit is ook het geval na een ernstige (allergische) reactie na het eerste COVID-19 vaccin of een ernstige nevenwerking waarvoor meestal een ziekenhuisopname nodig was.

De huisarts kon toen doorverwijzen naar één van de officiële referentieartsen met expertise in allergologie of naar een andere specialist. Deze specialisten konden meestal een oplossing vinden om toch te vaccineren: er werd dan een ander coronavaccin gebruikt, zonder het bestanddeel waartegen men allergisch was of een zware nevenwerking deed, zoals het Novavax-vaccin.

De voorraad van het Novavax vaccin kan momenteel echter niet gebruikt worden, omdat het EMA de verlenging van de houdbaarheidsdatum nog niet kon goedkeuren.

De Task Force Vaccinatie is dan ook op zoek naar een oplossing. Europa is momenteel aan het onderhandelen met Novavax om zeer snel een beperkte voorraad van recenter geproduceerde dosissen te ontvangen. Dat zou de beste oplossing zijn.

Einde oktober zal vermoedelijk ook het vaccin van Sanofi/GSK door het EMA worden goedgekeurd. Daarvan heeft België een beperkte voorraad aangekocht. Van het vaccin Janssen (van J&J), dat eveneens als booster worden toegediend, is ook nog steeds een beperkte voorraad beschikbaar.

Zodra er meer nieuws is, zal de Task Force een concrete aanbeveling formuleren en hierover communiceren.

Meer informatie over de organisatie van de vaccinatiecampagne vindt u hier:

Vlaanderen: <https://www.laatjevaccineren.be/boostervaccinatie>

Wallonië: <https://www.jemevaccine.be/>

Brussel: <https://coronavirus.brussels/>

Ostbelgien: <http://ichlassemichimpfen.be>

B. INFORMATIE OVER APENPOKKEN

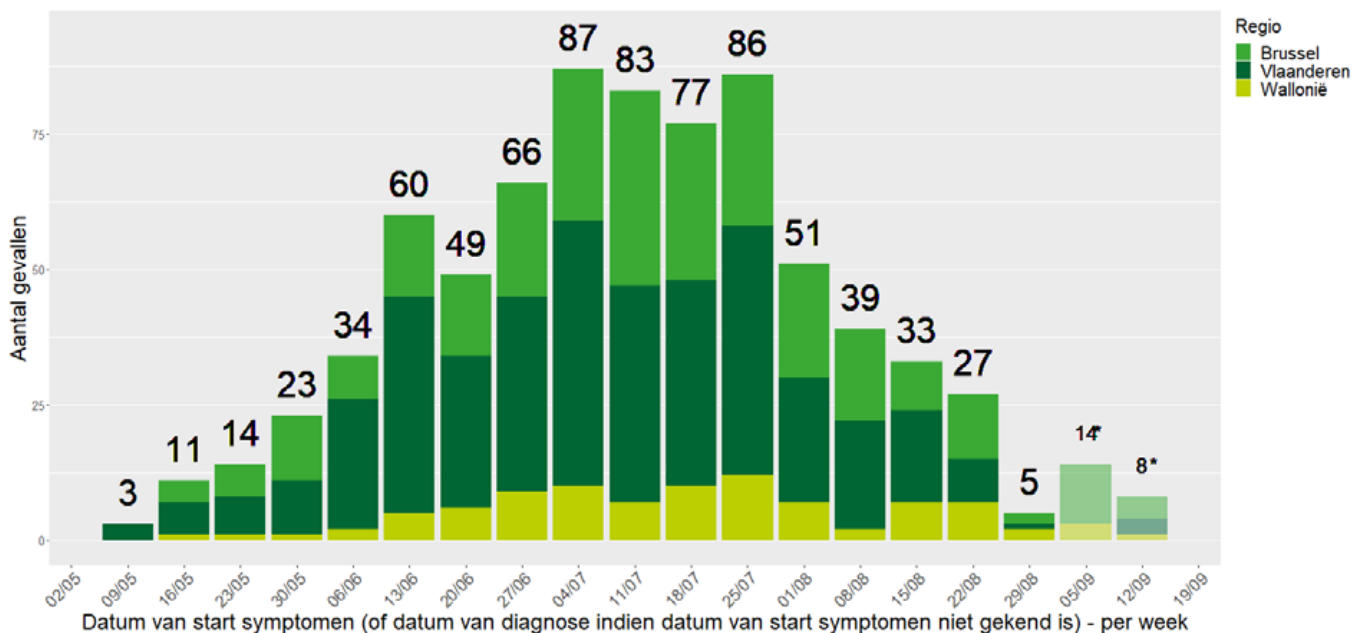
Monkeypox of Apenpokken wordt veroorzaakt door het monkeypoxvirus. Tot nu toe kwam de ziekte vooral voor in beboste delen van Centraal- en West-Afrika, met sporadisch gevallen in andere landen, gelinkt aan een reis naar deze gebieden. Sinds begin mei 2022 verspreidt de ziekte zich echter in Europa en daarbuiten, waarbij besmettingen vooral voorkomen bij mannen die seksuele contacten hebben met mannen (MSM), maar niet uitsluitend.

1. Aantal gevallen

Op 26 september 2022 waren er in ons land in totaal 770 bevestigde gevallen van apenpokken gemeld. Het gaat om 399 gevallen in Vlaanderen (52%), 278 gevallen in Brussel (36%) en 93 gevallen in Wallonië (12%).

Bij de gevallen waarvoor het geslacht gekend is zijn er 761 mannen, 4 vrouwen, en 2 personen die zich anders identificeren. De leeftijd voor de grote meerderheid situeert zich tussen de 16 en 71 jaar oud. Er is 1 geval gemeld bij een kind onder de drie jaar.

Figuur 2: Aantal gevallen per regio per week sinds 10 mei 2022, België (data laatste 3 weken nog niet volledig)

Zo goed als alle patiënten verto(o)n(d)en huidletsels, vooral in de anogenitale zone. Ongeveer 56% heeft/had ook algemene symptomen zoals koorts, algemeen onwel zijn, opgezwollen lymfeklieren,

Negenendertig personen werden gehospitaliseerd, 28 om te worden behandeld (waarvan 4 personen met een onderliggende immunestoornis), 3 personen omdat thuisisolatie niet mogelijk was, en 8 waarvoor de reden niet gekend was. Er werd tot op heden 1 sterfgeval gerapporteerd bij een persoon met onderliggende gezondheidsproblemen.

Op basis van de huidige gegevens over de vermoedelijke bron van transmissie, blijkt dat het virus voornamelijk wordt overgedragen via seksueel contact. Waar in het begin infectie voornamelijk via seksueel contact op grote events werd gemeld, gebeurt dat meer recent meer via seksueel contact in de privésfeer. Het risico voor de algemene bevolking wordt als gering ingeschat.

2. Vaccinatie

De groepen die prioritair in aanmerking kwamen voor preventieve vaccinatie tegen apenpokken, hebben ondertussen de kans gehad om zich te laten vaccineren. Vermits het aantal toe te dienen dosissen ondertussen ook is toegenomen door de overschakeling naar intradermale toediening en 1500 extra dosissen in bruikleen vanuit Nederland, wordt preventieve vaccinatie nu verruimd. In het vierde kwartaal wordt ook nog de bijkomende bestelling van 30.000 dosissen verwacht.

De Risk Management Group (RMG) heeft vorige week daarom beslist dat **alle volwassen mannen die seks hebben met meer dan één man**, zich binnenkort ook preventief kunnen laten vaccineren in een vaccinatiecentrum in Vlaanderen, Wallonië of Brussel.

De andere groepen volwassenen die in aanmerking komen voor preventieve vaccinatie blijven ongewijzigd:

- mannelijke en transgender sekswerkers;
- vrouwen die PrEP nemen en die frequente wisselende seksuele contacten hebben;
- personen met ernstige immuunstoornissen en een hoge kans op ernstige infectie;
- laboratoriumpersoneel dat virusculturen behandelt

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor preventieve vaccinatie?

Je hebt geen verwijfsbrief bij de huisarts meer nodig. De deelstaten communiceren zelf hoe en vanaf wanneer je een afspraak kan maken bij een vaccinatiecentrum. Je kan ook meer informatie vinden op hun website of via hun hulplijn (zie verder, punt 3).

Vaccinatie na blootstelling (best binnen de 4 dagen na het contact) blijft mogelijk voor

- immuungecompromitteerden na een hoogrisico contact (bv besmet gezinslid of het delen van kleding, beddengoed, keukengerei met een patiënt met huiduitslag);
- personen na een zeer hoogrisico contact (bv. seksueel contact, langdurig huid-op-huidcontact met een persoon met huiduitslag of een wonde);
- zorgpersoneel na een hoogrisico contact zonder bescherming (bv langdurig face-to-facecontact, in aanraking komen met lichaamsvloeistoffen van een besmette patiënt, blootstelling aan aërosolen).

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor vaccinatie na blootstelling?

Als je denkt aan apenpokken te zijn blootgesteld, neem je best contact op met de (huis)arts. Deze kan je dan doorverwijzen voor vaccinatie.

Je hoeft NIET te worden gevaccineerd als je als kind reeds werd ingeënt werd tegen pokken. Dit geldt meestal voor iedereen die vóór 1976 werd geboren. Als je een verlaagde immuniteit hebt, laat je je best wel vaccineren.

Kan je een vaccin tegen apenpokken combineren met een vaccin tegen COVID-19 of tegen griep?

Tussen een vaccinatie tegen apenpokken en een COVID-herfstvaccin of de griep wordt best een interval van 2 weken gerespecteerd. Een vaccin tegen griep kan wel tegelijk met de een COVID-vaccin worden toegediend, in de andere arm.

Hoeveel vaccins werden er al toegediend in België? (cijfers van 27/9)

Er werden tot nu toe 2.600 vaccins toegediend, waarvan 316 na blootstelling, 2.267 vaccins werden preventief toegediend, waarvan 308 aan sekswerkers. Deze week staan er nog 810 vaccinaties ingepland.

Aantal vaccinaties per deelstaat (niet noodzakelijk de deelstaat waar de gevaccineerde woont, cijfers van 27/9):

- Vlaanderen: 1422
- Brussel: 933
- Wallonië: 245

3. Nuttige info

Een wekelijkse epidemiologische update vindt u [op de website van Sciensano](#). Informatie voor het grote publiek is beschikbaar op de website van het Vlaamse [Agentschap Zorg en Gezondheid](#), van de Brusselse [Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie](#), het [AVIQ \(Wallonië\)](#) en [Ostbelgien](#).

Elke deelstaat voorziet ook een hulplijn:

- Vlaanderen: 1700
- Brussel: 02/214.19.29
- Wallonië: 0800/16.061
- Ost Belgie: 0491/86.78.46

C. BESLISSINGEN VAN DE INTERMINISTERIËLE CONFERENTIE (IMC) VOLKSGEZONDHEID

Alle persberichten van de IMC kan u vinden via de volgende link:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/2022-persberichten-van-de-imc>

Voor meer informatie of interviews, contacteer:

Gudrun Briat

Verantwoordelijke communicatie COVID-19

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

0475/274115

Gudrun.briat@health.fgov.be